

PŘÍDAVNÁ JMÉNA – STUPŇOVÁNÍ

(ADJECTIVES - COMPARISON)

Stupňování je jediný případ, kdy se v angličtině mění podoba přídavného jména. Přídavná jména stupňujeme:

- a) pravidelně - pomocí přípon (koncovek)
 - opisem
- b) nepravidelně.

A) PRAVIDELNÉ STUPŇOVÁNÍ

STUPŇOVÁNÍ POMOCÍ PŘÍPON

Tímto způsobem se stupňují jednoslabičná přídavná jména a dvouslabičná zakončená na psanou nebo vyslovovanou samohlásku, dvojhlásku -OW, na -ER, -SOME, -LE, nebo přídavná jména s přízvukem na koncové slabice.

- Ve druhém stupni se k přídavnému jménu připojí koncovka -ER.
- Ve třetím stupni je před přídavným jménem určitý člen THE a přidáváme koncovku -EST [ist].

small	nice	clever	yellow	handsome
smaller	nicer	cleverer	yellower	handsomer
the smallest	the nicest	the cleverest	the yellowest	the handsomest

PRAVOPISNÉ ZMĚNY:

- a) Končí-li psaná podoba přídavného jména v prvním stupni na němém, nevyslovované -E, toto písmeno se před příponami -ER, -ST ztrácí a to i u slov končících na -EE.

nice - nicer - the nicest
fine - finer - the finest
free - freer - the freest

- b) Končí-li první stupeň přídavného jména na -Y, před kterým je souhláska, před koncovkou -ER a -EST se -Y změní na -I:

happy - happier - the happiest ale: shy - shyer - the shyest
lazy - lazier - the laziest
easy - easier - the easiest

- c) Jednoduchá koncová souhláska po krátké přízvukné jednopísmenné samohlásce se před koncovkou zdvojuje, aby byla zabezpečena stejná výslovnost (na konci slabiky je jedna souhláska a uvnitř jedna samohláska):

hot - hotter - the hottest ale: black - blacker - the blackest
big - bigger - the biggest sweet - sweeter - the sweetest
red - redder - the reddest fair - fairer - the fairest

- d) U některých přídavných jmen se v britské angličtině před stupňovací koncovkou zdvojuje koncové -L:

cruel - cruel**l**er - the cruel**l**est
cheerful – cheerfull**er** – the cheerfull**est**

- e) Původně němé „R“, které se v prvním stupni nevyslovuje, je po koncovce druhého a třetího stupně slyšet:

fair [feə] – fairer [ˈfeərə] – the fairest [ˈfeərɪst]

- f) U slov, která v prvním stupni končí na -NG [ŋ], je výslovnost před koncovkami druhého a třetího stupně [ŋg] - je slyšet G:

young [jʌŋ] – younger [ˈjʌŋgə] – the youngest [ˈjʌŋgɪst]

STUPŇOVÁNÍ OPISEM

Tímto způsobem se stupňují přídavná jména dvouslabičná, která nepatří do předchozí skupiny a všechna další dlouhá přídavná jména.

- 2. stupeň: **MORE** + přídavné jméno v 1. stupni
- 3. stupeň: **THE MOST** + přídavné jméno v 1. stupni

common	- more common	- the most common
interesting	- more interesting	- the most interesting
beautiful	- more beautiful	- the most beautiful
lovely	- more lovely	- the most lovely

B) NEPRAVIDELNÉ STUPŇOVÁNÍ

Existuje skupina přídavných jmen, které se stupňují úplně nepravidelně:

- good - better - the best (dobrý - lepší - nejlepší)
- bad - worse - the worst (špatný - horší - nejhorší)
- ill - worse - the worst (nemocný)

- little - less - the least (malý - menší - nejmenší, málo-méně - nejméně)
- much - more - the most (hodně - víc - nejvíc)
- many - more - the most (hodně - víc - nejvíc)

- late - later - the latest (pozdní - pozdější - zatím poslední, nejnovější)
- late - latter - the last (pozdní - posledně jmenovaný - poslední)

- far - farther - the farthest (vzdálený, daleký - pro vzdálenost)
- far - further - the furthest (pro pořadí)

- near - nearer - the nearest (blízky - bližší - nejbližší - pro vzdálenost)
- near - nearer - the next

- old - older - the oldest (starý - starší - nejstarší)
- old - elder - the eldest (starý - starší - nejstarší v rodině)